Bogár László: Szegény gazdagok?

2014 május 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Nem kell különösebb társadalomtudományi jártasság annak a belátásához, hogy minél gazdagabb egy ország, annál egészségesebbek a lakói.

Pontosabban az anyagi gazdagság növekedése egyúttal növeli annak a valószín?ségét, hogy az adott emberi

közösség tagjainak testi-lelki egészsége is magas szint? legyen.

Igaz, azt is érdemes lenne végiggondolni, hogy az összefüggés fordítva is létezhet, hiszen, ha megvannak a feltételei az ép testben ép lélek harmóniájának, akkor ez dönt? fontosságú talapzata lehet az anyagi gazdagságnak is.

Ennek az írásnak éppen az volna a célja, hogy rámutasson: az anyagilag sikeres társadalmak csak akkor ?rizhetik meg tartósan ezt a pozíciójukat, ha képesek megérteni az ép testben ép lélek mélyebb összefüggéseit is. Ha összehasonlítjuk a világ országainak egy f?re jutó nemzeti jövedelmét és a születéskor várható élettartamot, igen érdekes következtetésekre juthatunk.

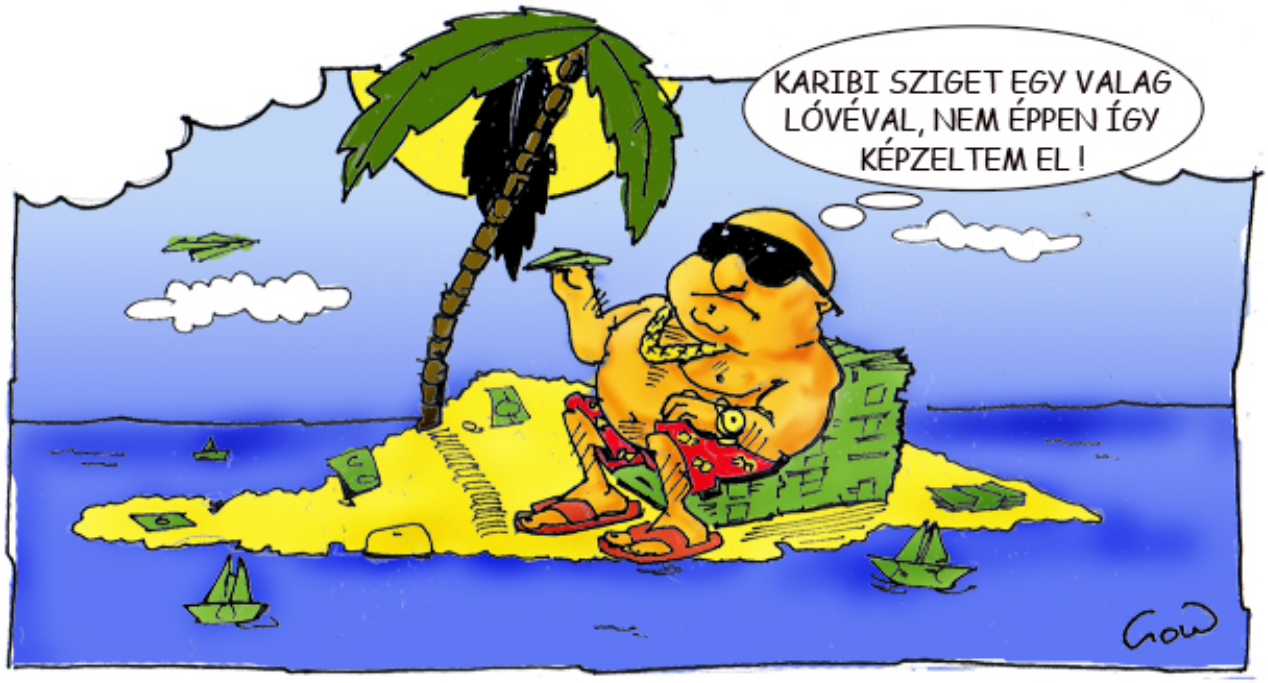

Tény, hogy az országok többsége a „f?sodorban” vagy ahhoz közel található, vagyis abban a sávban, ahol szinte függvényszer? kapcsolat van az anyagi gazdagság és az életmin?ség között. Érdekes módon a világ két legnépesebb országára (Kínára és Indiára) is ez jellemz?, pontosabban egy kicsit jobb a születéskor várható élettartam adatuk, mint ami jövedelmi helyzetükb?l következne. Ennek a f? oka az, hogy a hagyományos emberi közösségek szívós fennmaradása óriási egészségvéd? tényez?ként hat. Van azonban nagyjából egy tucatnyi ország, amelyek „kilógnak a sorból”. Magyarország is ezek közé tartozik.

A sorból kilógni értelemszer?en két irányban lehet, az országban a jövedelmekhez képest az átlagosan várhatónál érzékelhet?en magasabb, vagy éppen alacsonyabb lehet a születéskor várható élettartam.

A legnagyobb negatív eltérés néhány nyersanyagokban, és természeti er?forrásokban gazdag afrikai ország esetében adódik, ahol éppen emiatt viszonylag magas az egy f?re jutó jövedelem, de ehhez képest igen alacsony a születéskor várható élettartam. Ebbe a csoportba tartozik Afrika két legnagyobb gazdasága, Nigéria és Dél-Afrika, illetve néhány kisebb dél-afrikai ország is. Az ok elég egyértelm?, a viszonylagos gazdagság rendkívül egyenl?tlenül oszlik el, a társadalom abszolút többsége iszonyú nyomorúságban, míg egy törpe kisebbség elképeszt? anyagi jólétben él. És mivel a többség rendkívül rossz adatai nagyobb súllyal szerepelnek, így az átlagos adatok is rosszabbak. Dél Afrikában ráadásul rendkívül magas a HIV-pozitívak aránya, s ez a jöv?ben még tovább ront a helyzeten. A gazdasági mutatók romlása formálisan aligha fog bekövetkezni, mert ezeknek az országoknak a gazdasága valójában a globális hatalmi rendszert?l függ. Márpedig ez azt jelenti, hogy a globális hatalom akár a helyi társadalom teljes pusztulása mellett is üzemeltetni fogja ezeket e rendszereket.

A negatív értelemben „kilógó” országok másik csoportja Közép- és Kelet-Európából adódik, és sajnos a relatíve legrosszabb helyzet? csoportba mi is beletartozunk. Ez a trió Oroszországból, Ukrajnából és Magyarországból áll. Oroszország egy f?re es? jövedelme átlagos, Magyarországé valamivel jobb, Ukrajnáé valamivel rosszabb, de mindhárom országot az jellemzi, hogy anyagi teljesítményéhez képest kifejezetten rossz a születéskor várható élettartam adata.

A gyenge adat f? oka a férfiak és különösen az átlagosnál rosszabb anyagi körülmények között él? középkorú férfiak katasztrofálisan önpusztító életformája, az alkoholizmus, a dohányzás és a drogok. És végül a negatív értelemben „kilógó” országok harmadik kategóriájába tartozik a világ leggazdagabb országa, az Amerikai Egyesült Államok. Zavarba ejt? összefüggés, de az ország anyagi gazdagságához képest kifejezetten gyengén teljesít, a születéskor várható élettartam adata csak a jó közepes államok közé sorolja. Ráadásul Amerika nemcsak a legmagasabb egy f?re es? jövedelemmel rendelkez? országok egyike, de toronymagasan vezet az egy f?re es? egészségügyi kiadások fajlagos mutatóját tekintve is. A leggazdagabb nyugat-európai országoknál egy f?re bontva is többnyire sokkal nagyobb összeget fordít egészségügyre, a születéskor várható élettartam mégis jelent?sen elmarad azokétól. Az ok részben hasonló az afrikai országokkal kapcsolatban említettekhez. Az Amerikai Egyesült Államok társadalmi egyenl?tlenségi mutatói messze meghaladják a nyugat-európai értékeket, és van egy olyan nagyjából harmincmilliós lélekszámú „under-class” réteg, osztály, amelynek anyagi nyomorúsága egyúttal ennél is súlyosabb önpusztító életformával társul. Elgondolkodtató, hogy a nagyjából hasonlóan „gazdag” Kanada életmin?ség-mutatói sokkal jobbak, mint Amerikáé. És az is önmagáért beszél, hogy a világon a legtöbb ember az Egyesült Államokban van börtönben.

Érdekes módon Amerikához – s itt az országra gondolok – kapcsolható a pozitív értelemben leginkább „kilógó” két ország is, hisz az Egyesült Államok két ?sellenségér?l, Kubáról és Vietnamról van szó. Az egy f?re es? jövedelem tekintetében Kuba az egyhatodát, Vietnam az egytizedét éri el az amerikai adatoknak, ehhez képest Vietnamban megközelít?leg addig élnek az emberek, mint az Egyesült Államokban, a kubai átlag pedig egy évvel meg is haladja (!) a nagy szomszédét.

A meglep? adatok f? oka, hogy mindkét országban lényegesen kisebbek a társadalmi különbségek, és minden pusztítás ellenére élnek és m?ködnek azok a hagyományos társadalmi közösségek, amelyek lelki, erkölcsi, szellemi értelemben megvédik az egyént. A társadalmak testi-lelki egészségét tehát csak részben határozzák meg azok anyagi lehet?ségei, s?t esetenként éppen a testi-lelki egészséget megtartani képes tradíciók meghatározóbbak, mint az anyagi javak b?sége. Talán nekünk is érdemes lenne tanulnunk ebb?l.

magyarhirlap.hu – Bogár László

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló